

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА МЕТОДИКИ
ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНИХ МОВ**

**БАКАЛАВРСЬКА РОБОТА
ЕСТЕТИЧНЕ ВИХОВАННЯ УЧНІВ ЗАСОБАМИ ІНОЗЕМНОЇ
МОВИ**

**Напрямок підготовки: 6.020303 Філологія (англійська)»
ОС — бакалавр**

Виконавець: Хустська (Дикун) О.С.
студентка V- курсу групи ФА-5 (з)

(підпис)

Науковий керівник:
канд. пед. наук, ст. викладач Мішак В.М.

(підпис)

Робота допускається до захисту:

Зав. кафедрою:

д. пед. наук, доц. Теличко Н.В.

(підпис)

«___» _____ 2020

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ЕСТЕТИЧНОГО ВИХОВАННЯ УЧНІВ	6
1.1. Принципи та завдання естетичного виховання учнів у школі.....	6
1.2. Засоби та форми організації естетичного виховання.....	10
1.3. Естетичне виховання на уроках іноземної мови як компонент загально-виховної системи вивчення мови.....	12
Висновки до першого розділу.....	18
РОЗДІЛ 2. ІНОЗЕМНА МОВА ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КУЛЬТУРИ УЧНІВ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ	20
2.1 Педагогічні умови та засоби формування естетичної культури учнів на уроках англійської мови.....	20
2.2 Реалізація завдань естетичного виховання учнів засобами іноземної мови.....	23
2.3 Твори мистецтва як засіб реалізації формування естетичної культури учнів.....	29
2.4 Роль позакласних заходів у формуванні естетичної особистості учнів.....	32
Висновки до другого розділу.....	44
ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ	45
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	47
ДОДАТКИ	49

ВСТУП

Актуальність дослідження. Орієнтація сучасної освіти на особистість передбачає залучення школярів до естетичного досвіду людства, до творчої діяльності, що є основою всебічного розвитку особистості. А тому невідкладним на сьогодні є питання естетичного виховання й культурного розвитку підростаючого покоління. У зв'язку з цим, також важливого значення набуває осмислення конкретних питань цього напрямку виховання та базових теоретичних засад формування культури особистості.

У Національній доктрині розвитку освіти України в XXI столітті визначено основну мету, що спрямована на естетичне виховання та всебічний розвиток людини як найвищої цінності суспільства, формування її духовних смаків, ідеалів та художньо-творчих здібностей.

Естетичне ставлення людини до світу формується й розвивається протягом усього життя. Разом з тим, не всі періоди в житті рівноцінні для естетичного розвитку. Багато письменників, педагогів, діячів культури констатують особливе значення цього питання у вихованні дітей шкільного віку. Особливості цього періоду дитини найбільш сприяють формуванню в них естетичної культури. В естетичному розвитку школяра прогалини найчастіше виявляються не виправними навіть при систематичній роботі у середніх та старших класах.

Формування у школяра естетичної культури забезпечує ціннісне відношення до навколишнього світу, емоційно-образне розуміння реальності, розвиток здатності сприймати красу у всьому її різноманітті і створювати прекрасне в навколишній дійсності. Естетична культура гармонізує емоційно-комунікативну сферу учня, сприяє формуванню соціальної позиції, заснованої на гуманістичних цінностях, оптимізує його поведінку. Сформованість естетичної культури підсилює особистісне відношення до вибору професії, приводить у відповідність власні потреби суспільним

ідеалам, уявленням про цінності, активізує внутрішні ресурси, забезпечуючи таким чином самореалізацію особи. Все це ставить перед вчителем школи важливе завдання естетичного виховання учня. Причому в цьому процесі мають бути задіяні абсолютно всі предмети, адже кожна дисципліна має свої можливості щодо реалізації естетичного виховання. Таким чином існує ряд предметів, що дають вчителю досить широкі можливості щодо виховання естетичного сприйняття та почуттів учнів, зокрема література, музика, образотворче мистецтво. Великий естетичний потенціал несе в собі викладання іноземної мови в школі. У цьому аспекті важливим постає питання про засоби реалізації та конкретні шляхи естетичного виховання на уроках іноземної мови. Це зумовлює **актуальність** даної роботи.

Проблема естетичного виховання у естетико-педагогічному аспекті широко представлена у спадщині видатних педагогів та діячів освіти: Є. Водовозової, П. Каптерєва, С. Лисенкової, С. Русової, Е. Михєєвої. Філософсько-естетичні аспекти цієї проблеми розглядаються в наукових працях Ю. Борєва, І. Гончарова, М. Киященка, В. Ядова. Психологічні основи естетичного виховання розкрили Б. Ананьєв, Л. Божович, Л. Виготський, І. Кон, Б. Теплов.

Видатні вчені, естети й педагоги О. Буров, Л. Волович, І. Долецька, М. Каган, В. Розумний, В. Скатерщиков, Є. Квятковський, М. Лайзеров, А. Макаренко, О. Семашко, В. Шестакова зробили значний внесок у розробку теорії естетичного виховання. Насамперед вони визначили основні поняття, на які потрібно спиратися при побудові системи естетичного виховання. Важливі питання теорії й методики естетичного виховання підростаючого покоління висвітлюються в працях Л. Коваль, В. Передерій, Ю. Фохт Бабушкіна, Т. Цвілих, Г. Шевченко, А. Щербо та ін.

Головна **мета** роботи - з'ясувати можливості реалізації естетичного виховання під час вивчення іноземної мови.

Об'єкт дослідження – формування естетичної культури учнів.

Предмет дослідження - форми й методи естетичного виховання школярів в процесі вивчення іноземної мови.

Згідно з метою даної роботи передбачено виконання таких **завдань**:

- 1) визначити суть, мету, завдання, зміст та принципи естетичного виховання;
- 2) з'ясувати виховний потенціал предмета "іноземна мова" для реалізації естетичного виховання;
- 3) проаналізувати шляхи реалізації естетичного виховання на уроках іноземної мови;

Теоретичне значення дослідження полягає у тому, що його висновки, основні твердження та методичні рекомендації можна використовувати у навчально-виховному процесі як засіб його удосконалення естетичного виховання учнів.

Методи дослідження. Для вирішення поставлених завдань і узагальнення результатів дослідження використовувався комплекс таких методів:

- вивчення, аналіз і узагальнення науково-педагогічної, філософської літератури, передового педагогічного досвіду з даної проблеми;
- методи емпіричного дослідження: (бесіди, педагогічне спостереження, анкетування, опитування та ін.); констатуючий і формуючий етапи експерименту.

Структура дослідження. Структура роботи зумовлена логікою побудови наукового дослідження, що виходить із об'єкта, предмета, поставленої мети, завдань. Робота складається зі вступу, двох розділів, висновків до кожного розділу, загальних висновків, списку використаних джерел.

ЗАГАЛЬНІ ВИСНОВКИ

У зв'язку з розвитком та зміною освітньої системи, розробкою нових методик, багато вчителів починають перебудову і у навчанні іноземної мови. Вчителі намагаються залучати додаткові цікаві країнознавчі матеріали, спонукають учнів до самостійного пошуку таких матеріалів значно раніше, ніж це передбачено програмою, організують на уроках роботу з газетою, піклуються про створення сприятливого психологічного клімату на уроці. Пісні, вірші, театралізація на позакласній роботі все більше проникають на урок, стають обов'язковими його елементами. Починається це для того, щоб “зробити навчання більш інформативним, змістовним, щоб підсилити вплив на особистість школяра засобами навчального предмета, щоб розвивати не тільки його світогляд, але й світовідчуження”.

Цьому служить і прагнення в більшій мірі спиратися на свідомість в оволодінні іноземною мовою, розвивати мислення, пам'ять, формувати загальні і специфічні навчальні уміння, наприклад, уміння користатися словником, підручником.

В Україні постійно зростає інтерес до вивчення іноземної мови і у зв'язку з цим з'явилася об'єктивна необхідність розширити наявні шляхи підготовки з цього предмету. Насамперед, виявляється можливим почати більш раннє вивчення іноземної мови там, де для цього є відповідна кадрова і матеріальна база. Багато педагогів вважають, що на ранньому етапі оволодіння іноземною мовою найбільш ефективною формою навчання є гра. За допомогою гри в школярів розвивається інтерес до іншомовного спілкування, залучаються елементи культури спілкування, формуються деякі уміння, здійснюється інтернаціональне, естетичне виховання, створюється іншомовна інформаційна база, формуються мовні механізми. Усередині існуючих організаційних форм можуть бути різні варіанти навчання

іноземної мови, що відрізняються тривалістю курсу, терміном і характером його початку і завершення.

Нами були розглянуто комунікативно-орієнтоване викладання іноземної мови і активні методи навчання. Головна ідея цього підходу полягає в тому, що учні, щоб стати ефективними користувачами мови, повинні не тільки здобувати знання, а й розвивати навички та вміння використання мовних форм для реальних комунікативних цілей, використовувати їх в реальних життєвих ситуаціях. За допомогою створення на уроках у школі якнайбільшої кількості ситуацій спілкування і заохочення дітей до участі в них вчитель зможе досягнути найголовнішої мети навчально-виховного процесу – прищепити дітям почуття того, що вивчення іноземної мови є приємним процесом, в результаті якого вони отримують знання, необхідні для їхнього майбутнього.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>